Mindenkor Segítő Szűz Mária

Emlékek

A bodajki Segítő Szűz Mária Kegytemplom szép és híres oltárképe gyerekkoromban rejtély volt számomra. Mindig egy kis gyanakvással nézegettem, miközben a szívem tele volt a Szűzanya utáni vágyakozással. Jobban szerettem a régi, sötét Mária képet, amely akkor a mellékhajó gyönyörű kis faragott fa oltárán függött. Volt időm mindkettőt nézegetni. Ministrálás közben az oltárkép előtt álltunk. Mise előtt meg után pedig zavartalanul lehetett imádkozni a mellékhajóban.

Egészen addig nem tudtam megbékélni ezzel a szépséges kegyképpel, amíg meg nem ismertem a szimbolikáját. A vörös palást mindig hatalmi jelvény volt, és Szűzanyánk ezen a képen egy gyerek számára – érthető módon – világi királynőnek tűnt. A gyönyörű mélykék ruha se illett az „elvárt" képbe.

Nem gondolom, hogy baj lett volna, ha Szűzanyánk itt a földön vörös palástba, kék bársonyba öltözik, és csodálatos arany nyakéket hord. Főleg azért, mert emberi mércével mérve ezt megérdemelte volna. Ez a kép azonban nekem, tudatlan gyereknek, világi dolgokról, hatalomról és gazdagságról „beszélt". A koronát érteni véltem, az nem zavart.

Akkor még nem is sejtettem, hogy évtizedekkel később az én gyógyulásomban is ő lesz a közreműködő.

Az igazsághoz hozzá tartozik: az én hibám volt, amiért évekig rosszul értelmeztem a kegykép üzenetét. Az atyák mindig, minden kérdésünkre türelmesen és szeretettel válaszoltak. Én azonban soha nem kérdeztem meg, mit jelent ez az öltözet.

Szó sincs itt hatalom mutogatásáról. A vörös és kék színek Mária gyógyításban betöltött szerepére utalnak.

Az ünnep nevének eredete

A „Mindenkor segítő Szűz Mária" névnek több változata van: *Segítő Szűz Mária*, *Segítő Mária, Segítő Boldogasszony, Keresztények Segítsége*.

A megkülönböztető cím eredetileg Máriának a török elleni harcokban megtapasztalt segítségére utalt. Idővel azonban a minden rászorulón és oltalmát keresőn segítő Istenanya megszólítása lett.

Elterjedt az a meggyőződés, hogy az embereket sújtó három legnagyobb csapást, a háborút, a járványt és az éhínséget egyedül a Szűzanya keze tudja távol tartani.

A 17-18. századi pestisjárványok elhárításáért is a Szűzanyához folyamodtak. A pestist a korabeli nézet szerint a török fogságából szabadult keresztény katonák hurcolták be, ezért a járványt úgy fogták föl, mint a török rabiga utolsó átkát, melynek orvoslója csak a lepantói csata (1571) „törökverője", a Szűzanya lehet.

A Segítő Szűz Mária kegykép

A Segítő Szűz Máriát általában ún. Eleusza típusú képen ábrázolják. Ennek a képnek a lényege, hogy az Isten-ember kapcsolat testi oldalát jeleníti meg. A képeken a kis Jézus az arcával Máriához bújik. Az ábrázolásnak ez a módja egyiptomi eredetű, és az az ortodoxiában is elterjedt. Legismertebb keleti alkotása a **Vlagyimiri Istenanya ikon.**

A vlagyimiri Istenanya ikon

Nyugaton az első Segítő Szűz Mária képet id. Lucas Cranachnak tulajdonítják. Az 1537 körül festett kép az innsbrucki Szt. Jakab-templom főoltárán látható.

Idősebb Lucas Cranach , Maria Hilf (kb. 1530)

Számtalan másolata ismert. A passauit (Mariahilf) 1618-ban Pius nevű passaui festővel készíttette Markward von Schwendy kanonok. A helyi kapucinus templomban már 1622-ben nyilvánosan tisztelték. Az 1683. IX. 12-i kahlenbergi győzelmet (Bécs felszabadítását) a passaui Segítő Szűzanyának tulajdonították, mert Bécs ostroma alatt I*. Lipót* császár (ur. 1657-1705) és udvara Passauba menekült, és e kegykép előtt könyörgött a szabadulásért.

A bécsi Mariahilf-templom képét 1660-ban Don Coelestin Joanelli barnabita szerzetes készítette, kegyoltárát Esterházy Pál és felesége, Thököly Éva állíttatta.

És ami minket közvetlenül érint: A *bodajki* templom Segítő Szűz Mária kegyképének kultusza a 17. sz. elején indult. **Mária ruhájának élénk piros és kék színe emlékeztet azokra a vörös és kék posztó keresztekre, amelyeket a pestises betegekkel közvetlen érintkezésben álló személyek: orvosok, sebészek, papok és sírások megkülönböztető jelként viseltek.**

A kegykép kiemelkedő érdekessége, hogy **a koronák és az ékszerek nem síkban vannak, hanem az ikonokhoz hasonlóan fém rátétek**. Ez térhatást ad a képnek.

Így ez a kép akár ikonnak is tekinthető, ami ritka a katolikus templomokban. Kétségtelenül keleti hatást mutat. Megjegyezzük, hogy a czestochowai szűz kegyképének is van ikon másolata, noha az eredeti nem ikon!

A bodajki Segítő Szűzanya kegykép

Az ünnep sorsa

1913 előtt június 24-én, azóta *június 27-én* ünneplik.

A II. Vatikáni Zsinatot követően kikerült a megtartandó Mária ünnepek sorából, de a redemptorista szerzetesrend és néhány Észak-amerikai egyházmegye megüli. Az ünnep háttérbe szorításának két okát látjuk.

Az egyik egyházpolitikai ok. Az ökumenikus törekvések legfőbb akadályának a szentek kultuszát, ezen belül különösképpen a Mária-kultuszt tekintik, ezért a Mária-kultuszt gyengíteni kívánták.

A másik valláspolitikai megfontolás. Voltak, akik azt gondolták, hogy a Mária-tisztelet Jézus tiszteletének a rovására megy.

Ez az ünnep sajátossága miatt felvet egy nagyon komoly kérdést, amire válaszolni kell.

Segít-e ma is a Szűzanya?

Elődeink meg voltak győződve arról, hogy segített. Segített a háborúk lezárásában, a gyógyulásban (különösképpen a járványok esetében) és az éhínségek leküzdésében.

A régi kegytemplomaink többsége ma is őrzi a hálajeleket és hálatáblákat. A bodajki kegytemplomban a sekrestye bejárata fölött látható egy szép hálajel vitrin.

Hálatáblák a bodajki templom múzeumában

E sorok írója halálos betegségből gyógyult meg a Szűzanya közreműködésével, 2018-ban. Arról, hogy vajon a Szűzanyánk ma is gyógyít-e, itt olvashatunk.

https://www.szuzanyam.hu/K/Gyogyulas a Szuzanya altal.pdf

Források:

A Bodajki Mindenkor Segítő Szűz Mária-kegyhelyről:

FaceBook: https://www.facebook.com/bodajkikegyhely/?locale=hu_HU

Weboldal: https://www.bodajkikegyhely.hu/

Magyar Katolikus Lexikon különböző szócikkei: http://lexikon.katolikus.hu/

A Segítő Szűz Mária kilencede:

https://www.szaleziak.hu/article.php?t=rendkivuli_kilenced_a_segito_szuz_maria_kozbenjarasaert

https://www.szaleziak.hu/article.php?title=Kilenc%20nap%20a%20v%C3%A1ltoz%C3%A1shoz%20%E2%80%93%20Seg%C3%ADt%C5%91%20Sz%C5%B1z%20M%C3%A1ria%20kilenced&clnhash=2017WKU05hi15z4s